

Turčija pričakuje spopad - Finska kliče nove rezerve

Neki turški list trdi, da je začetkom aprila pričakovati "razvoja dogodkov". — Negotovost, ali se bodo otvorile sovražnosti od Rusije, ali od zapadnih velesil. — Turčija si vojne z Rusijo ne želi.

Istanbul, Turčija. — Tekom tega in prihodnjega meseca utegnejo biti splošne priprave že v toliko dovršene, da je pričakovati konec marca ali začetkom aprila, da se bodo pričeli dogodki razvijati. V takem smislu se je izrazil tedni neki tukajšnji vplivni list v daljšem članku, v katerem je obravnaval priprave, ki se vrše na bližnjem vzhodu na eni strani od Anglije in Francije, na drugi strani od Rusije. Z izrazom, da se bodo dogodki pričeli razvijati, je torej list menil, da ti dogodki značijo verjetnost spopada med zapadnimi državama in Rusijo.

O podobnem mnenju se čita tudi v drugih turških listih, toda pri tem se izogibajo napovedovanju, katera stran bo "dogodke" pravzaprav začela. Skoraj edino pa si je javno mnenje v tem, da ne bo Turčija tista, ki bo dala prvo pobudo za izbruh sovražnosti. Res je sicer, da ima Turčija sklenjen z Anglijo in Francijo medsebojni vojaški pakt, in da se je nedavno ena njenih visjih osebnosti izrazila, da Turčija ni nevtralna, dasi še ni dejanska v vojni, vendar si ta dežela z Rusijo vojne ne želi; ako bo primorana k spopadu, pravijo, bo šla v vojno bolj proti ruskemu komunizmu kakor proti Rusiji sami.

Nekateri trdijo, da je pričakovati, da bo Rusija, skupno z Nemčijo, prva začela ter, da bo udarila na Perzijo in Irak, kjer so bogati oljni vrelci, in širijo se celo že govorice, da pošilja Nemčija tja svoje vojaštvo. Drugi zanikajo to možnost, češ, da Rusija ne bo dala Angliji in Franciji povoda za napad, ker bi s tem spravila v nevarnost svoje oljne vrelce v Kavkazu, ter, da je nasprotno bolj verjetno, da boste zapadni velesili začeli.

Negotovo je torej, kdo bo zanesil prvo iskro, toda velike priprave, ki se vrše v prednji Aziji, dajo sklepati, da je tamkaj v bližnji bodočnosti pričakovati velikih dogodkov.

TOŽBA ZARADI TUNELA

Chicago, Ill. — Proti družbi, ki ima pogodbo za vrtanje tunela za podzemsko železnico, sta zadnje sredo vložila David in Olga Linder tožbo za odškodnino \$10,000. Par oddaja v svoji hiši na 741 No. Dearborn st. sobe v najem ter pravi, da trpi veliko škodo, ker mu ropot in tresenje pri vrtanju tunela ter kričanje delavcev odganja stanovalce.

SNEŽENI VIHAR V NEW YORKU

New York, N. Y. — Silovit vihar s sneženimi metežem, ki je divjal zadnje sredo v tukajšnjem mestu, je skoraj do celia ustavil ves avtomobilski promet. Veter je bil tako močan, da so se morali ljudje, ki so si upali na cesto, oprijemati drog, da jih ni odnesel.

BREZUSPEŠEN PROGLAS

Čiang Kai-šek ne upošteva poziva k podaji.

Hongkong. — Vodstvo japonske armade na Kitajskem je naslovilo na vrhovnega načelnika Kitajske, Čiang Kai-šeka, proglas, v katerem ga je pozvalo, naj se poda, češ, da bi bilo vsako nadaljnje upiranje brez smisla. Japonci, pravi proglas, so zavzeli že toliko kitajskega ozemlja, da bodo lahko "ustanovili novi red v vzhodni Aziji," ter, da bodo zato sploh prenehali z napadanjem in se bodo omejevali le na odbijanje napadov. — Kako malo ima Čiang namen, odzvati se temu proglasu, je pokazal s tem, ko je potom svoje vlade isti dan objavil, da se bo razpisalo državno posojilo v svrhu nabave več municije in za rekonstrukcijske stroške.

"EMBARGO" PROTI JAPONSKI NE BO

Washington, D. C. — Predlog, ki je zahteval, da se proglasi prepoved izvoza blaga na Japonsko, nima izgledov, da bi bil sprejet tekom letošnjega zasedanja kongresa. Senatski odbor za tujezemске zadeve je namreč položil zadnje sredo ta predlog "na polico," kjer bo najbrž pozabljen. Senatorji so povdarjali, da bi tak "embargo" kaj lahko vodil do vojne.

SKLAD V SPOMIN MUNDELEINU

Chicago, Ill. — Skupina katoliških lajnikov je ustanovila odbor, ki si je nadel nalogo, da zbere sklad, s katerim bi se mogel postaviti nov marmornat oltar v Holy Name katedrali v spomin pokojnemu kardinalu Mundeleinu. Kakor so izračunali, bodo stroški za oltar znašali \$55,000. Odbor ima svoj urad v župnišču katedrale.

CIO UNIJA GLASUJE O STAVKI

Chicago, Ill. — Delavstvo v tovarni za traktorje, last International Harvester Co., združeno v CIO uniji, je pričelo v sredo z glasovanjem, ali naj se progasi stavka, in glasovanje se bo nadaljevalo do sobote. Vzrok za spor je, ker unija odklanja razgovore za preureditev plač.

ZAHTEVA ZNIŽANJE PRODAJNEGA DAVKA

Chicago, Ill. — V govoru, ki ga je imel v nekem predmestju zadnje sredo, je drž. poslanec Schnackenberg kritiziral triodstotni prodajni davek, češ, da je previsok. V januarju, pravi, je prinesel ta davek nad devet milijonov dolarjev dohodkov državi.

PREMEMBA V BOLGARIJI

Vlada odstopila baje zaradi spora glede Rusije.

Sofija, Bolgarija. — V tukajšnji državi je nastala ta četrtletna vladna kriza, za katero vzrok, kakor se trdi, je v ozadju Rusija. Min. predsednik Kioseivanov je namreč podal ostavko svoje vlade, in sicer zato, ker je med njim in poljedelskim ministrom Bogranovim prišlo do ostrega spora, baje glede odnošajev s sovjetsko Rusijo; Bogranov je zastopal stališče, da se imajo skleniti tesnejše zveze v Moskvo. — Sestavo nove vlade je kralj Boris poveril profesorju B. Filovu, dosedanjemu ministru za vzgojo.

SMRT ROJAKA

Chicago, Ill. — Zadnje sredo zvečer je preminul 54 letni John Sajovec, 1143 No. Lawndale ave. Truplo leži v kapeli pogrebnega zavoda Louis Zeran, od koder se bo vršil pogreb to soboto s sv. mašo v cerkvi sv. Stefana ob 10. uri. Pokojnik, ki je bil do-

ITALIJA STROGA PROTI NAVIJALCEM CEN

Rim, Italija. — Ob izbruhu vojne v Evropi se je ustanovil posebni policijski oddelek, ki ima paziti, da ne bodo dobičkarji navijali cen živilom. Kakor se je zadnje sredo objavilo, je ta policija postavila pred sodišče skupno 32,410 oseb, obdolženih, da so nepri- merno dvigale cene ali pa skrivale živila. Od teh jih je bilo kaznovanih 28,150, in sicer največ z denarno globo, dočim so bili drugi vtaknjeni v zapor, nekateri postavljeni na probacijo, mnogim so se zaprle trgovine, ostali pa so bili sicer izpuščeni, toda s sva- rilom.

LADJE GREDO DRUGA ZA DRUGO — NA DNO

London, Anglija. — Tekom petih dni je Anglija, kakor javljajo mornariške oblasti, potopila štiri nemško submarine, od teh dva zadnje sredo. Eden teh podmornikov pa je pol ure prej, predno je sam šel na dno, torpediral in potopil neko angleško tovorno ladjo in z njo 6,000 ton govejega mesa, ki je bilo na potu iz Argentine, namenjeno za Anglijo. Angleži trdijo, da so v času, kar traja vojna, uničili skupno 40 nemških podmornikov.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Glasilo trgovske zveze je v sredo objavilo, da so se cene tekom zadnjega leta dvignile v Veliki Britaniji v splošnem za 27½ odstotkov. Najbolj pa so poskočile cene živilom, namreč za 33½ odstotkov.

Toronto, Ont. — Tekom prihodnjih tednov bo odšlo prostovoljno na Finsko na vojno proti Rusiji, 20 kanadskih letalcev. Tako je zadnje sredo objavil tukajšnji finski konzul.

Berlin, Nemčija. — Iz mesta Stettin je bilo izseljenih nad 700 Judov zadnje sredo, kateri bodo brzkone odpravljeni na Poljsko. Ukaz za izselitev je prišel nenadno in je bilo Judom danega časa za pripravo le 6½ ur.

VSAK MORA BITI NA SVOJEM MESTU

Berlin, Nemčija. — Zaradi pomanjkanja delovnih moči se v Nemčiji strogo pazi na to, da bo vsakdo izvršil svoje delo in, da bo delal tam, kamor je postavljen. Tako sta bila zadnje sredo obsojena dva moška na eno leto ječe, in sicer eden zato, ker je pustil svoje delo, ne, da bi tega prej javil, drugi pa, ker se ni prigljal na mesto, ki je bilo odbrano zanj. Pri izreku sodbe je sodnik povdaril, da je nepokorščina delavca napram delovnemu uradu enaka nepokorščini vojaka v armadi.

RUSKI UJETNIKI NA FINSKEM

Skupina ruskih vojakov, ki so prišli v finsko vojno ujetništvo. Kakor trdijo Finci, so v zadnjih par mesecih ujeli na desetisoče Rusov, druge tisoče pa pobili ter s tem izjalovili vse dosedanje sovjetske napade.

SILOVITI RUSKI NAPADI

Finska vlada poklicala pod orožje moške, stare 42 in 43 let. — Rusi neprestano bombardirajo Mannerheimovo linijo.

Helsinki, Finska. — Neodjenljivi napadi, ki jih izvaja Rusi že skozi dva tedna na Mannerheimovo linijo, so spravili Finsko v tako stisko, da je bila vlada prisiljena, poklicati nove rezerviste pod orožje; obenem je tudi priznala, da so Rusi na neki točki zavzeli prednje utrdbe.

Poziv na mobilizacijo je prejel letnik 1897, torej možje, stari 42 in 43 let. Istočasno se je državni predsednik Kallio izrazil, da Finci ne preostaja drugega, kakor "bojevati se, ne glede na izid. Pri tem je ponovil že večkrat prej izraženo izjavo, da brani Finska interese vseh civiliziranih narodov, ter, da zato tudi upa, da bo prejela od zunaj strožjšo pomoč.

Bitka, ki točasno divja na karelijski ožini za Mannerheimovo linijo, je tako ostra, da jih je bilo celo v zadnji svetovni vojni le malo takih, in Finci jo primerjajo bitki pred Verdunom. Očividno so Rusi odločeni, da morajo prodreti to linijo za vsako ceno, dasi bi bila težko premagljiva, in drugič imajo za pomlad sovjeti najbrž načrte za akcijo kje drugje.

Kakor trdi poročilo iz Moskve, je zavzela ruska armada tekom teh dni 16 nadaljnjih finskih utrdb, da jih ima zdaj zasedenih že okrog 100.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Iz Jugoslavije

Huda zima, ki je zajela Slovenijo in celo Jugoslavijo, je v okolici Krškega zahtevala dve smrtni žrtvi. — Skrivnost najdenčka, ki je na skrivnosten način prišel v roke dobrih ljudi. — Drugo.

Smrtne žrtve zime

Krško, 13. jan. — Ostra zima, ki vlada v vsem spodnjem Posavju, je zadnje dni zahtevala kar dve smrtni žrtvi. Ko se je vračala 46 letna vdova Lukačeva Ana s sinom Ivanom po pešpoti od jutrnje, je rekla sinu naj gre pred njo, da bosta laže hodila. Kar nenkrat pa je sin Ivan slišal klic matere, in ko se je obrnil, je ta ležala na obrazu na tleh. Bila je že nezavestna, ko je prihitel k njej, in je kmalu nato umrla. Na glavi je imela več ran, kar je dalo povod za razna sumničnja, da ni umrla naravne smrti, temveč da gre za zahrbtni umor. Nadaljnja preiskava pa je pokazala, da ji je na zledeneli poti spodrsnilo. Padla je tako nepričakovano, da je s posledicami pretresa možganov takoj nato umrla. Pokojnica zapušča pet nepreskrbljenih otrok. Včeraj dopoldne je nasel posestnikov sin Hodnik Jože iz Trške gore v tako zvanih Kodrovih Dulah v snegu zmrznjenega moškega, v katerem je spoznal posestnika iz Ravni pri Leskovcu Turšiča Alojzija. Turšič je bil v četrtke popoldne v Krškem, kjer je na davčni upravi poravnal obrok svojega dolga. Na poti domov je gotovo opešal, sedel v sneg, zaspal in zmrznil. Čudno je, da ni nihče Turšiča pogrešal, ko ga dva dni ni bilo domov. Tudi Turšič zapušča številno družino.

Tudi v Bosni je letošnja zima zahtevala že več smrtnih žrtev. V sarajevski bolnišnici je izdihnil 50 letni sarajevski kavarniški natakark Salko Zenjilović, ki so ga pred nekaj dnevi našli premrlega na nekem vrtu. Čeprav so ga takoj prenesli v bolnišnico, so se zdravniki zaman trudili, da ga ohranijo.

Jubilej leta in trpljenja
Štiridesetletnico zakonitega življenja sta slavila v Ljubljani Ivan in Marija Tršek. S trdim telesiškim delom sta preživljala sebe in svoje otroke; devet sta jih imela, sedaj so jima ostali še trije, katerih najmlajši je doma in jim lajša večer življenja.

Mož, ki je vozil Slomška je umrl

V Sv. Križu pri Rogoški Slatini so 8. januarja pokopali tamkajšnjega najstarejšega farana 98 letnega Gregorija Hrepevnika. Starček je bil zanimiv zlasti zato, ker je bil izredno bistrega spomina. V mladih letih je služil za hlapca pri svetokrižkem nadžupniku Janezu Kalinu. Večkrat je vozil z župnikovimi konji škofa Ant. Martina Slomška, ko je birmoval v rogaški dekaniji. Dobro se je spominjal Slomškove pridige ob blagoslovitvi temeljnega kama za nadžupniško cerkev pri Sv. Križu.

Najdenček v Hotinji vasi

Maribor, 12. jan. — V Hotinji vasi pri Mariboru imajo najdenčka, ki je prišel na prav skrivnosten način v roke dobrih ljudi. Bilo je dne 2. decembra okrog 4 popoldne, ko je posestnik Lovro Fideršek zaslišal za hlevom nek pritrjen otroški jok. Ker se mu je stvar zdela zelo čudna, je šel po svojo ženo in oba sta odšla v smer, odkoder se je čulo ihtenje. V kupu listja, ki se je nahajal za hlevom, ju je čakalo nepričakovano presenečenje. Našla sta tam maledga otročička, zavitega v umazane cunje in drevesno lubje, vsega premrlega od mraza in gladu. Poleg otroka pa je bil listek s sledečim napisom: "Otrok je zakonski sin, star 6 mesecev, rojen dne 11. junija 1939 ter krščen na ime Milan. Oče se nahaja pri vojakihi, mati pa je zelo bolna

Redek jubilej

V Predosljah pri Kranju na Gorenjskem je pred kratkim slavil štiridesetletnico službovanja kot organist in cerkvenik g. Alojzij Oven. Malokateri fara se more ponašati s takim jubilejem, zato so pa vaščani tudi priredili jubilar- ni družabni večer, na katerem so se zbrali vsi cerkveni ključarji z g. župnikom na čelu, župan z občinskimi možmi in njegov pevski zbor, ki ga je vodil 40 let.

Samokres ni igrača

Sin premikača državnih železnic Anton Sertič v Kosačkih je našel star samokres. Fant se je s tem orožjem igral toliko časa, da se je sprožilo in krogla mu je prestrelila levo dlan, da so ga morali oddati v bolnico.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina:	
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

Subscription:	
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pred političnimi viharji

V Združenih državah smo zopet na pragu letošnjih narodnih volitev. Prijave kandidatov za primarne volitve so večinoma že vložene in prihodnje tedne bo pihala vse vrste propaganda za razne kandidate.

Koliko predsedniških kandidatov se bo še prijavilo nihče ne ve. Predsedniške kandidate pač postavi narodna konvencija vsake stranke in navadno pride ob konvenciji na površje premnogi skriti kandidat, takoimenovani "dark horse". Politika je pač zvita v vsakem političnem taboru.

Kandidati za druge urade, kot guvernerji, in drugi državni, okrajni, mestni in drugi uradniki, pa morajo prijaviti svoje kandidate. Pridobiti morajo med volilci svojih distriktov predpisano število podpisov, nakar jih urad za prijave kandidature sprejme in objavi kot kandidate strank, katerim pripadajo in strankini pristaši potom glasovanja izbere ali nominirajo strankine kandidate za končne volitve.

Zdaj smo v ognju primarnih volitev. Demokrati in republikanci bodo potom primarnih volitev izbrali svoje kandidate. Ti kandidati so seveda šestokrat vsiljeni po raznih političnih volitvah. In mnogokrat imajo pristaši strank za voliti le to, kar jim izbere preje razni politični bosci. Le malo res neodvisnih kandidatov kedaj pride v ospredje. To smo že večkrat prikazali v sličnih slučajih. Toda dokler je sistem tak, kakoršen je, se pač dosti pomagati ne da. Tisti, ki imajo politiko v zakupu, pač ta sistem spretno izrabljajo.

Najvažnejše v tej deželi so pač narodne volitve vsake štiri leta, ali ki se vrše vsako prestopno leto. Pri narodnih volitvah izvolimo predsednika republike. Narodne volitve so važnega značaja. Obe glavni politični stranki v deželi, to sta republikanska in demokratska, imata svoje gospodarske programe, na podlagi katerih vlada njih kandidat, ako je izvoljen v predsedniški urad.

Ameriško javnost je zadnja leta in še zdaj vedno zanima vprašanje "tretjega termina". Nasprotniki New Deal se boje predsednika Roosevelta, posebno pa še njegove popularnosti med ljudstvom in mu predbacivajo vse vrste ambicioznost, da bi rad postal diktator itd. in kažejo na te razloge, češ, da je nevarnost, da bodo njegove ambicioznosti zmogle nad amerikanizmom in njega tradicijo ter da bo zahrepenel po tretjem terminu. Te politične sape seveda prihajajo največ iz vrst republikancev, kjer bi radi vtepli javnosti v glavo najslabše mnenje o predsedniku.

Predsednik se ni izrazil glede tega doslej še ne tako ne tako. Težko, da bi se odločil zanj, razun če bi nastale izredne razmere. Radovednost pa hudo tare nasprotnike in je to nekaka politična živčna vojna v Ameriki, za nasprotnike sedanje administracije.

Na demokratski strani sta stopila nekoliko v ospredje dosedanji podpredsednik John Garner in načelnik demokratske stranke Jim Farley. Prvi je že dalj časa namigoval na kandidaturo za predsednika. Drugi pa je na Lincolnovi proslavi v Springfieldu baje objavil svojo kandidaturo. Kakšen izgled imata oba, se ne da na hitro presoditi. Dvomljivo pa je, da bo eden ali drugi teh dveh zmagal. Zmagal bo najbrže kandidat, katerega bo postavil in odobril Roosevelt. Kdo bo ta mož, danes še nihče ne ve.

Na republikanski strani sta pa doslej osvajala največ pozornosti v ameriški javnosti Thomas E. Dewey, mladi pravnik v New Yorku, ki je kazal zadnja leta v raznih državnih in javnih zadevah veliko in izredno aktivnost. Je iz vrst mlajših republikancev. Govori in povdarja, da je treba Američanom dati novega duha, ki naj oživi samozavest in pobudo v srcih Američanov, da postanemo zopet aktivni iz česar naj izide deželi nova doba prosperitete. Obsoja sedanje trošenje New Deal. Pravi, da New Deal troši letno devet milijonov. Kljub temu pravi, da ima dežela krizo, v kateri si ne more pomagati ne farmar, ne delavec v mestu. Tako je povdarjal te dni v svojih govorih po zapadu. So te njegove besede iskrene ali ne, mi ne mo-

remo soditi. Drugi, ki vzbujajo precej pozornosti je znani senator Vandenberg in celo Taft iz Ohio vzbujajo pozornost. Eden izmed teh treh, pravijo republikanci, bo kandidat njihove stranke. Izvolila ga bo seveda narodna konvencija. Med tem pa kandidatje potujejo in si delajo propagando.

Predsedniške volitve bodo na vsak način zanimive in burne. Poleg domačih programov raznih kandidatov, bodo igrala važno vlogo tudi stališča kandidatov glede evropskih zadev. Morda bo baš zunanja politika igrala večjo vlogo in bo bolj uplivala na volilce, nego domača gospodarska politika.

Končne strankine programe bodo seveda potrdile narodne konvencije, vsaka za svojo stranko. Ko bodo enkrat objavljeni ti programi, bo mogoče še le jasno soditi o socialni veljavnosti in vrednosti programov ene ali druge stranke. Do tedaj pa je treba s sodbo počakati.

RAZNE ZANIMIVOSTI IZ JOHNSTOWNA

Johnstown, Pa. Mogoče cenjeni čitatelji Amerikanskega Slovenca mislijo, da pri nas v Johnstownu ni nobenih novic to pa ni res. Novice so na dnevnem redu, le osebe ni, ki bi te novice javnosti poročala.

Vesela novica je to, da je slovenska javnost po dolgem času spet na radio zastopana. Zasluga gre za to g. Louis Kaplerju, voditelju orkestra. Njegovi godbeniki že dalje časa igrajo na Johnstown radio postaji v zadovoljnost Slovencev. V začetku letošnjega leta pa so uvedli v slovensko petje svoj program, kar je gotovo v veselje in zadovoljstvo vseh Slovencev v naselbin. Med spremljevanjem orkestrast nastopijo gosodični Julia Snajder in Pavlina Zakrajšek. Program je vsaki terek ob 8 uri zvečer, na WJAC postaji. G. Kaplerju naj bi se slovenska društva in klubi odložili s tem, da jih najemajo za svoje prireditve. Igralci so dobri in poleg tega so domači. Korist od tega bomo imeli vsi, če si medsebojno pomagamo.

Mr. Martin Rovanssek iz Cornemaugh, Pa., R. D. 1, je dne 5. februarja stopil v zakon s svojo izvoljenko, ki si jo je izbral od poljskih staršev. Želimo jima, da bi bilo njuno zakonsko življenje srečno! — Gospa štokljka je obiskala družino Mr. in Mrs. L. Kapler in jim pustila za spomin sina prvorojenca. Mati in dete se počutita dobro. Castitamo!

Seveda imamo tudi precej bolnikov in nekateri med njimi se nahajajo v bolnišnici, druge zopet muči prehlad. Ker je teška zima celi mesec prav neumljeno pritiskala, je marsikomu vsilila žig prehlada.

Ker je ravno mesec katoliškega tiska, v as opozarjam na knjigo 'Za božjim klicem' v kateri se opisuje življenje in delovanje preč. g. kanonika Rt. Rev. J. J. Omana. Knjiga je jako zanimiva in stane samo en dolar. Kdor jo bo prebral, bo videl marsikaj v drugačni luči. Izkupček te knjige gre za Baragove semenišče. Knjiga je vezana in se naroča pri Rev. Juliu Slapsak 3547 East 18th Street, Cleveland, O. Sezite po knjigi in pomagajte dobri stvari.

H koncu izrekam iskreno zahvalo vsem številnim prijateljem, ki ste me obiskovali tekom moje bolezni. Prepričali ste me, da svet le ni tako črn, kakor ga nekateri slikajo. Črnoptiti sodelavci so napravili biro, ker me ni bilo par tednov na delo in zbirka je prinesla nekaj dolarjev. Da, tudi črni imajo blaga srca, dasi jih nekateri belopoliti jako sovražijo, za kar dostikrat nimajo vzroka. — S hvaležnostjo pozdravljeni prijatelji in čitatelji.

M. Klucevsek

SMRT KOSI PO MINNESOTI

Greaney, Minn.

Ker ravno pošiljam naročnino, bom obenem sporočila žalostno vest, da smo tukaj pokopali rojakinjo Marijo Petek, ki je umrla v Duluthu pri svoji hčeri, katera jo je vzela k sebi. Pokopana je bila 1. februarja iz cerkve sv. Brigite v Greaney na pokopališču. Stara je bila 89 let in zapuščala sina Franka Petek na Ely in dve hčeri. Mož Martin Petek ji je umrl že dne 22. junija lanskega leta in od takrat nismo imeli dosedaj nobenega pogreba. Umrl je v starosti 86 let. Ob sta torej dočakala prav lepo starost. Tukaj na Greaney sta si tudi ustanovila svoj lastni dom že pred 29. leti in potem so ves čas živeli tukaj na farmi. Veselilo jih je delo in mirno farmarsko življenje. Večkrat sem jih obiskala in so sami priznali, da tako življenje in delo na farmi, je njihovo zdravje. Pokojni Martin je prišel vsako nedeljo k sv. maši, četudi je bilo tri milje hoda, dokler ga ni pred dvema letoma bolezen ustavila. — Naj oba v miru počivata in naj jima bo večni pokoj.

Velika kampanja se je pričela za Amerikanskega Slo-

venski. Voditelji v Minnesoti bi morali postati sedaj nad vse živi, če hočejo priti do zmage in če hočejo, da bo Minnesota zmagala.

Katarina Kocjera

LEPA NARODNA IGRA V BARBERTONU

Barberton, O.

V torek 20. februarja ob 7:30 zvečer prirede članice Podružnice št. 6, SZZ v Highland School na 25th St. N. W. lepo narodno igro "Our First Flag." Ta igra je bila prirejena že lansko leto na Washingtonovo rojstvo, oziroma za 150 letnico Združenih držav. Takrat je bilo povabljenih nekaj mestnih in šolskih moških in žena, ki so nas prosili, če bi hoteli to igro igrati za šolo, kar smo seveda obljubili in sedaj moramo to obljubo izpolniti. Rada bi torej videla, da bi to igro prišli pogledat tudi naši ljudje. Naš cerkveni pevski zbor je bil že parkrat povabljen v to šolo, da je zapel nekaj krasnih slovenskih pesmi. Vem tudi, da so že druga društva prosila, za sodelovanje s šolo. Zato pa rojaki, pridite v torek 20. februarja vsi v šolo na prireditev.

Program prireditev se bo nekako tako le vršil: Najprej zapoje kadetinje Slov. ženske zveze pesem "God Bless America." Potem bodo kratki nagovori in deklamacije, za tem igrajo dekleta na električno Havaian kitaro, potem pa fantje na "trumpet in accordion." — Za tem je igra "Our First Flag." — Po končani igri sledi pesem "Star Spangled Banner," katero pojo kadetinje SZZ. — "Toe dance" proizvaja Barbara Jean Folin. — Potem nastopijo zopet kadetinje SZZ ki proizvajajo tako imenovani "Drill," pod vodstvom Mr. D. Price. — Torej prav zanimiva prireditev, katero nikar ne zamuditi. — Pozdrav in nasvidenje.

Jennie Okolish

NEKAJ DOLENJSKIH NOVIC

Iz Temeniške doline

V St. Vidu pri Štični je bilo rojenih 1. 1939. 120 otrok, 70 dečkov in 50 deklic, umrlo je 64 oseb, poročenih pa je bilo 32 parov. Po novem letu se je iz tega sveta ločila najstarejša faranka Ana Strus "Gorenjčeva mati" iz Zagorice, ki je dosegla lepo starost 94 let. V Dobu pa je umrl Jože Zajec v starosti 86 let. Na praznik sv. Treh Kraljev so domači šentviški dijaki uprizorili lepo igro "Luč z gora," katere se je udeležilo veliko gledalcev.

V Grosupljem bo ustanovljena letos prava župnija ali fara.

Na Bučki je bilo lani rojenih 24 otrok, 10 dečkov in 14 deklic. Umrlo je 12 oseb, poročenih pa je bilo 10 parov.

V Višnji gori pa je zagledalo minulega leta luč sveta 35 otrok, umrlo je 27 ljudi.

15. jan. je umrl pri nas na Kukukenberku Janez Kotar pd Anžič, star 82 let.

16. jan. je umrla v Marti-

njavisi Marija Skočir pd. Sundrovka, vdova in užitarica, ki je dosegla lepo starost 84 let.

15. jan. pa se je ločil iz tega sveta v Ljubljani g. zlatomašnik Miko Zugelj vpokojejni župnik, rodom Belokranjec, ki se je rodil l. 1865 v Podzemeljski župniji. Posvečen je bil l. 1889 in je služboval v Istri. V pokoj je stopil l. 1923. Zadnja leta je bival v Dravljah. Lani je obhajal svojo zlato mašo. V Istri je nadalje služboval kot župnik v Kringski in dekaniji Pazin.

V Metliki je bilo lani rojenih 87 otrok, 53 dečkov in 34 deklic, umrlo je 46 oseb, 24 moških in 22 ženskih, poročenih pa je bilo 13 parov. Ker zima vedno huje pritiska, je Kulpa zamrznila na več krajih, k a kor že dolgo ne. Ljudje se bojijo, da bo pozlebla vsled hude zime trta in sadno drevje. Tudi vode je že zmanjkalo po nekaterih vaseh za napajanje živine.

Na Radovici je bilo lani rojenih 25 otrok, umrlo je 14 ljudi. Na isti dan 28. dec. lani sta umrla Radoš Janez, posestnik, star 83 let in njegov sin Martin, posestnik, star 54 let. Oba je zadela kap na jezik. Huda zima pritiska tudi na Radovici. Ker je na Ostrižu pogorel mlin, nimajo ljudje kje mleti, na Kulpo imajo pa predaletč.

V Lučah pri Višnji gori je zapustila ta svet l. jan. Katarina Trontelj pd. Vrjakova mati, ki je bila daleč naokoli znana po svoji dobrotljivosti. V župniji Polica pri Višnji gori je bilo lani rojenih 20 otrok, umrlo pa je 11 oseb. Svojega dušnega pastirja g. župnika, ki je že skoraj eno leto v bolnici v Ljubljani, farani že prav težko pričakujejo.

V Šmartnem pri Litiji se je lani narodilo 47 otrok, umrlo je 51 oseb, porok pa je bilo 13. Po nov. letu sta umrla Marija Jug iz Skubč in Janko Kepa, ključavničar na Ustjih. V Višnji gori je umrla 13. jan. Mar. Stepic. V Leskovcu so pokopali Lojzeta Turšiča iz svetodusne župnije. Na potu proti domu mu je postalo slabo, da je obležal in zmrznil. Zapuščala številno družino.

V Krškem je umrla Ivana Cesar, vdova trgovca, ki je doživela visoko starost 91 let. Po novem letu imamo hudo zimo in veliko snega in še zmirom sneži. Ves promet je močno oviran, vlaki imajo po cele ure zamude.

Ivan Šašelj

NAROČNIKI, ki obnove v tej kampanji celoletno naročnino, dobe brezplačno krasen zgodovinski zemljevid z 32. stranmi.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in naj starejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji 1360 kilocycles.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Knjižnica dobila nove knjige

Buhl, Minn. — Tukajšnja knjižnica poroča, da je prejela okrog 40 raznih angleških knjig. Poleg teh si je nabavila tudi več slovenskih knjig, ki so na razpolago slovenskemu občinstvu.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Te dni je prejela Mrs. Agnes Opaskar z Bayliss Ave. iz starega kraja žalostno vest, da ji je v vasi Jurjevica pri Ribnici na Dolenjskem umrla njena mati Franciška Kaplan v častitljivi starosti 82 let. Pokojna je bila v domačem kraju znana kot Mežnarjeva mama. Zapuščala dva sinova v domovini, tukaj pa zgoraj omenjeno in sina Johna.

Odpotoval

Cleveland, O. — Dr. J. W. Maly, ki je bil imenovan za novega častnega konzula kraljevine Jugoslavije, je zadnje sredo odpotoval v New York, kjer se je predstavil jugoslovanskemu konzulatu in od tam v Washington, D. C., kjer bo dobil vsa potrebna navodila za svoj novi urad, nakar se zopet vrne v Cleveland.

Zanimiva prireditev

So. Chicago, Ill. — V nedeljo 18. februarja priredi tukajšnje društvo Najsv. Imena zanimivo Card Party v cerkveni dvorani. Ta prireditev bo zlasti zanimiva, ker bodo za najboljšo igralko izredno lepe nagrade. Zato se pričakuje velike udeležbe od strani občinstva. Začetek je točno ob 8 uri zvečer.

Dve operaciji

Cleveland, O. — Na operaciji v St. Vincent bolnišnici se je podala Miss Rose Rogel z East 74th Street. — V Cleveland Clinic bolnišnici se je pa moral podati v svrhu operacije Joseph Stare z East 64th Street.

Pljučnici je podlegel

Klein, Mont. — Tukaj je nedavno podlegel pljučnici rojak Anton Mahne, v starosti 59 let. Doma je bil iz Selišča pri Ilirski Bistrici, v zasedenem ozemlju in je bival v Ameriki 29 let. Tukaj zapuščala ženo.

Nagla smrt

Johnstown, Pa. — Med pogovorom s sosedo se je dne 8. februarja nenadno zgrudila na tla zadeta od kapi in na mestu umrla Mrs. Terezija Miklavčič, rojena Trpin. Doma je bila iz Drage na Dolenjskem in je bila stara 62 let. Zapuščala tri sinove in tri hčere, dočim ji je mož umrl že pred tremi leti.

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

TARZAN IN OGENJ V THORU

(55)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Athein služabnik Mungo je postal je nepotrpeljiv in zopet začel govoriti. "Ti Tarzan! Ti Wong! Oba pridita z Mungo. Athea hoče sedaj z obema govoriti." Perry O'Rourke je jezno stresel z glavom. "Prav nič se mi ne dopade ta politika, Tarzan. Meni se vidi, da ti ta vrag nastavlja zanjke."

"Navsezadnje," spregovoril bolj poudarjeno Dr. Wong, ki je stvar drugače premislil kot nagli Perry in reče: "Če bi Athea nameravala tu kako zvižgati za Tarzana, bi poslala samo poujo, ne pa da pokliče z njim tudi mene. Pojdimo torej s tem odposlanec, da ustrežemo kraljici Athei."

Tarzan je kaj hitro spoznal, kako pametno je vse preudaril Dr. Wong in ga pogledal v obraz, toda Kitajčev obraz je bil neizpremenjen, kot maska, brez vsakega izraza. Tudi Perry je uprl svoje oči v Kitajca in zagonetno se mu je zdelo, da je Athea izbrala njega, namesto koga drugega.

"Kaj neki vidi Athea na tem dolgočasnem Kitajcu," si je mislil Perry. Tarzan je pa stal brez vsake bojazni pri vratih, Dr. Wong za njim. "Mi smo pripravljene, Mungo!" izpregovoril Tarzan. Rumeni velikan odpre vrata in odidejo. "Bog ve, ali se še kdaj vrnejo," vzdihne Jannette in strahu.

POZOR! Pogledaj na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

IZ ZGODOVINE ZEMLEPISNIH KART

Danes si težko že predstavljamo, kakšen pomen imajo neka dejstva v svetovnem prometu. Enotni številčni sistem, mednarodna poštna zveza, celinske in pomorske karte, vsega tega in mnogo drugega si preprosto ne moremo več odmisli. Najvažnejše pa so morda karte. Ze kot otroci se navajamo nanje, zanašamo se nanje in segamo po njih ob vsaki priliki, pa so nas tako ob razvadle, da bi nam bilo kar težko podati že približno obliko poedinih celin in njih medsebojnogo lego v risbi.

V vseh časih je bilo dovolj podatkov o poteh in poskusov, da bi kakšno deželjo ali pokrajino objasnili z beleškami in risbami. Toda od tehnik starih Egipčanov do današnjih metod v tem oziru je dolga pot. Najstarejši risalec zemljepisnih kart, ki ga poznamo po imenu, je bil Anaksimander iz Mileta. Njegov zemljevid iz 6. stol. pred našim štetjem prikazuje tipično podobo sveta tedanjega časa: zemlja je bila po predstavah ljudi krožna plošča, ki jo je obkroževalo morje. Razdalje in višine je karta navajala po primitivnih izmeritvah. Takšne karte so izdelovali iz kamna in bronu. V 17. stol. so poskušali nakazovati že sferoidno obliko zemlje ter rastlinstvo in živalstvo poedinih dežel. Sredi narisa dežele so risali živali in rastline, kakršne so bile v deželi pač doma. Razvila se je prava umetnost risanja kart in danes plačujejo karte iz tedanjega časa z visokimi cenami za seveda pa bolj iz estetskega zanimanja nego zavoljo njih stvarne vrednosti. Veselje do lepih kart je imelo svoje nedostatke. Dobra karta ni bila tedaj tista, ki bi pazila samo na točnost, temveč je šlo predvsem za lepoto. Če je imela kakšna reka gredo linijo v svojem toku, če je bila kakšna obala enolična v svojem poteku ali preveč nemirna, potem sta risar in bakrorezač pomagala malo po svoji uvi-

devnosti, umetniška popolnost je bila bolj v časteh nego točnost podajanja.

Ko pa je prišla v veljavo čedalje bolj eksaktna znanost in je zahtevala stvarno natančnost, so se spremenile tudi metode za risanje zemljevidov. V zadnji četrtini 18. stoletja so nastali temeljiti preobrati. Po eni strani so izmerjali in proučevali vse dežele po francoskem vzorcu v vojaškem upravnem in drugih ozirih, po drugi strani so znanstvene odprave odpirale dotlej neznane dežele. Velik del kart se mora za svojo točnost zahvaliti generalnim štabom. Za izpolnitev pomorskih kart je imela v prejšnjem stoletju posebne zasluge Angleška. danes se udeležujejo tega dela pač vse dežele, ki imajo kakšno vlogo ob morjih in na morjih.

Merjenje zemlje in izdelovanje zemljepisnih kart je še danes veliko delo. Čeprav tako zvanih belih lis na kartah danes skoraj ni več, si vendarle ne smemo misliti, da bi ne bilo za kartografe nobenih problemov več. Celu v Evropi sami so predeli, ki jih je treba v tem oziru še obdelovati. Seveda pa gre takšno delo danes po zaslugi vseh mogočih modernih pripomočkov in izumov vse hitreje in zanesljiveje izpod rok nego v prejšnjih časih. Danes niti ni več potrebno, da bi se trudili po bolj ali manj raziskanih terenih in da bi jih merili z nivoirnimi instrumenti in merili. Letalo in fotografska kamera dolujeta v tem pogledu avtomatično in popolnoma točno. Posnetki iz zraka se s posebnimi optičnimi pripomočki spreminjajo v karte, ki podajajo ista oblike in višinska razmerja. Merilno in raziskovalno delo, ki je pa seveda še vedno naporno in zahteva mnogo pozornost, se vrši v glavnem v laboratoriju. Tudi razmnoževanje kart s pomočjo fotolitografije in novih postopkov ni več poseben problem, kakor je bilo to v starih časih.

ASTRONOMSKI DOGODKI 1940

Marsikdo bo smatral za dobro znamenje, da je vladar letošnjega leta naše. Letne vladarje so si izmislili v dobi, ko je bilo astrologija, predhodnica moderne astronomije, na višku svojega ugleda. Letno število delimo v sedmice. Ostanek so lahko štela 1, 2, 3, 4, 5, 6 ali 0 in ta številca pomenijo po vrsti lahko Sonce, Venero, Merkurja, Mese, Saturna, Jupitra ali Marša. Če delimo 1940 s 7, nam ostane 1 in to pomeni sonce.

Moderni astronomi seveda nimajo mnogo smisla za takšne prilično samovoljne račune. Zanje ni nič posebnega da se vrtiljo planeti in z njimi naša zemlja s svojim mesecem okrog sonca. Pogled v globine vesoljstva jih uči, da je sonce le zvezda srednjega reda in srednje starosti. Pomembnejših zvezd in nebesnih pojavov je v vesoljstvu dovolj.

Zanimivo je število dni v novem letu. To leto je namreč prestopno in kot takšno mora izkazati neke netočnosti v koledarju. Namesto normalnih 365, bo imelo 366 dni. Velikonočne praznike bomo imeli letos že poseben zgodaj, namreč že 24. marca. Zvoljo tega bodo tudi ostali prazniki, ki so odvisni od velike noči, zgodnjega datuma. Vnebohod bo 2. maja, Binkošti 12. maja, Telovo pa 23. maja.

Leto 1940 nam prinese več pomembnih astronomskih dogodkov. Dne 7. aprila bo krožni sončni mrk, popoln sončni mrk pa bo 1. okt. S krožnim mrkom se bo letos bahala lahko Amerika s popolnim pa Afrika in In-

dija. Luninih mrkov sploh ne bo pač pa bo v noči 11. do 12. novembra prehod planeta Merkurja, ki ga pa v Srednji Evropi ne bodo opazovali. Gre za prehod omenjenega planetičke pred soncem, kar se bo zgodilo v času 20.49 do 1.35, torej v času, ko je na našem delu zemeljske oble noč. Opazovali pa bodo ta astronomski dogodek v Ameriki, Avstraliji in v nekaterih delih Azije. Zadnja leta dajejo astronomom mnogo priložnosti za opazovanje sončnih peg. Kakor vse kaže se perioda njihovega številnejšega pojavljanja še ni za ključila in tako si znanost obeta,

Od leve na desno: Francoski min. predsednik Daladier, angleški zun. minister Halifax ter min. preda. Chamberlain. Slika je bila vzeta ob nedavni seji vojne sveta v Parizu.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Kako si olajšaj pomivanje

Mnoge gospodinjice se kar ne morejo nehati pritoževati zaradi pomivanja. Ze pri kosilu se dviga iznad mize kakor strašilo in pokvarji gospodinjice ves tek in veselje do jedi. V mnogih hišah pa pomivanje niti ni noben "problem" niti nobeno vprašanje; opravljeno je brez slehernih težkoč in brez besedovanja.

Dozdeva se torej, da zavisi vse od tega, kako je to delo opravljeno in s kakšnimi pripomočki. Predvsem je poglavito, da je posoda čim prej pomita! Zakaj se ne bi skodelice od zajtrka in krožniki, in kar se je še umazalo, takoj pomilo, je nerazumljivo. To je kar brz storjeno. Če pa vse to posodje stoji, se vse prisuši, in nato pride zraven še posodje od kosila in še od malice in večerje! In če naj potem gospodinja pomije vse to šele zvečer, ko je že od vsega dneva utrujena, potem seveda ni čudno, če se pomivanja prestraši in ga odloži na prihodnji dan! In do drugega dne se nabere seveda še več posod.

Dalje je prav, če se navajamo, da damo lonce, kozice, skledje — takoj namočiti. To je pripomoček, ki nam delo pri pomivanju zelo olajša. Važna je tudi ureditev pomivanja. Koliko časa in koliko moči gre v izgubo s samim tekanjem sem in tja po kuhinji! Seveda je komudno, a zelo narobe, če umazano posodje kar ves dan postavljamo in razstavljamo po kuhinji, to se pravi, da ga kar pustimo tam, kjer se nam zdi. A kakšna je zato kuhinja ves dan in kako je poleti, ko se muhe nabirajo po posodah! Ali ni mnogo bolj prijetno, da vsako posodo spriti pomiješ? In čemu toliko ponev in kozic!

da bo mogla v novem letu: dogmati še marsikatero njihovo skrivnost.

OBA BOSTA "RONALA"

Poštni mojster Farley in podpredsednik Garner na nedavnem zborovanju vodstva demokratske stranke. Kakor se sliši, se nameravata oba moča pogovarjati za predsedniško nominacijo.

se, zloži na pekačo, postavi v pečko, da se posušijo in malo zapečejo. To je prav dobro pecivo k čaju.

PRAKTIČNI NASVETI

Če se v aluminijastem loncu jed pripali, tedaj skuhaj v loncu čebulo, potem se bo vse kar je v loncu pripaljenega dvignilo in lonec bo očiščen.

Pekače in druge pločevinate posode za peko se dajo najlepše očistiti, dokler so še gorke.

IZ DOMOVINE

Z dinamitom se je razstrelil

V Trbovljah je vzbudil mnogo pozornosti slučaj smrti strelnega mojstra Franca Alica. Mož je bil marljiv rudar, ki se je pa zadnje čase vse preveč udajal pijači in ni hodil redno na delo. Nameral se je končati z ženo in sinom vred. Usodnega dne ju je vabil, naj gresta z njim, nazadnje se je podal sam doma, zafatnil si je tri dinamitne patrone na levo stran pasu, obšel ob hišni ograji ter naposled z vžigalnikom potegnil po treh zvezanih dinamitnih patronah. Strahovito je zagrmelo in Alica razneslo na drobne kosce. Star je bil 45 let in zapustil ženo in tri otroke, od katerih dva še nista preskrbljena.

Nesreča

Kristina Zekar, hčerka topilniškega mojstra je na potu iz cerkve proti svojemu domu na Polule pri Celju tako nesrečno padla, da so jo moral oddati v celjsko bolnico. Pri smučanju se je težko ponesrečil 14 letni Evgen Brežnik iz Nove vasi pri Celju. Tudi on je moral v celjsko bolnico. — V Javorju pri Črni je nesrečno padla na poledenskih tleh 39 letna Ana Romih, ki je nesla sadje in je morala tudi v bolnico.

Na divjem lovu našel smrt

Pri Negovi so v gozdu našli mrtvega 18 letnega Konrada Ketiša, posestnikovega sina, katerega so pogrešali teden dni. Kot se je izvedelo, je postal žrtev svoje lovske strasti, ko je šel v družbi svojega prijatelja na lov na fazane. Prijatelj je videl, kako je ustreljen mrtev obležal, mu vzel puško, njega pa pustil in iz strahu pred posledicami, je o dogodku molčal vse, dokler niso nesrečnega drugi našli v gozdu.

Raztopljen svinec v obraz

Nesreča je zadel pri delu 15 letnega vajenca Milana Plečkota v Ljubljani, ko mu je brizgnil v obraz raztopljen svinec in ga nevarno ranil na obeh. Fanta so prepeljali v bolnišnico, kjer mu skušajo zdravniki rešiti vid.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

VELIKONOČNA DARILA

je čas, da zdaj odpravite domov. Zdaj obratuje promet med Evropo in Ameriko vedno bolj počasi. Zakasnitve so na dnevnem redu. Vendar se pa denarne pošiljatve dosedaj še redno dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo.

Da bodo vaši domači prejeli vaše velikonočno denarno darilo do časa, ga odpravite čimprej in ne čakajte zadnjih tednov pred Velikonočjo. Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:	ITALIJANSKE LIRE:
Za \$ 2.40.....100 Din	Za \$ 3.05.....50 Lir
Za \$ 4.60.....200 Din	Za \$ 5.90.....100 Lir
Za \$ 6.70.....300 Din	Za \$ 11.50.....200 Lir
Za \$ 8.80.....400 Din	Za \$ 17.00.....300 Lir
Za \$ 10.50.....500 Din	Za \$ 28.00.....500 Lir
Za \$ 20.50.....1000 Din	Za \$ 55.00.....1000 Lir
Za \$ 40.00.....2000 Din	Za \$ 108.00.....2000 Lir

Vse pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICHI

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Daije)

10. Po trintridesetih letih.

Cleveland, Ameriška naša Ljubljana, kako si nam draga! Slovenskemu rodu si sveta: Kropila te mnoga slovenska je sraga, kropila slovenskih trpinov je kri, ko lačni brezdomci, tu semkaj so kruheka prositi prišli. Največ si jih tam sprejela. Postala si draga jim mati postala tako si ameriška naša Ljubljana, ... Ameriška naša Ljubljana, kako si nam draga!

Dne 25. novembra letos je bilo ravno trintrideset let, ko sem se prav takole peljal na železnici proti Clevelandu, tudi na B. O., kakor se peljem danes, povabljen prav od istega rojaka, očega in daljnega, Mr. Grdina, kakor takrat, prav tako prav kar prišedši iz domovine, torej — zelenec, greenhorn.

Vendar, kolika razlika takrat in danes v vsem! Takrat mlad 23 letni duhovnik, komaj dve leti v duhovski službi, poln mladeniške duhovske dinamike, prepričan, da bom cel svet sprebrnil k Bogu za ideje in ideale, katerih sem bil sam poln, pa tudi poln neiskusnosti in nepoznanja realnega, dejanskega človeškega življenja, ki tako malo mara ravno za te ideje in ideale, dasi jih je pa najbolj potreben.

Danes siv starec, z dolgoletno duhovsko službo za seboj, burno, pestro, borbeno, polno razočaranja, bridkih prevar, s poznavanjem realnosti človeškega življenja bolj kot malo kdo drugi.

Kot v neko neznanu temo sem se pred 33 leti bližal Clevelandu, t. e. m. o, katere sem se bal, v katero me je pa gnala močna želja pogledati, kaj je za to temo? Kako se bo razvil za to temo moje bodoče življenje, saj ga imam vendar še celega pred seboj in je cel njegov potek odvisen ravno od te teme, nepoznanja Clevelanda in njegovih zamotanih razmer? Kako jih bom prav spreobil? prav razumel in pravilno uredil smer svojega življenja?

Danes vem, kaj je bilo za to temo. Kot z višine Triglava trintridesetih dolgih let gledam na to ameriško Ljubljano nazaj daleč tja doli v dolino zlate moje mladosti. O, zakaj nisem mogel že takrat vsaj za trenutek stopiti na današnji "Triglav" sivih izkušnih let in te pogledati tako, kakor te danes vidim! Kako vse drugi bi bil tek mojega življenja! Ali bi bil boljši? Bi bil mirnejši? Ali bi bil uspešnejši?

Bog ve! V Ljubljani imam dobrega prijatelja, profesorja, ki vedno trdi, da je vsikdar vse prav, kar se na svetu zgodi. Morda ima prav. V enem se gotovo strinjam z njim — glede mojega Clevelanda in glede smeri celega mojega poznejšega življenja do danes. Ali nisem imel v svojem življenju še dosti enakih Clevelandov? Po čudni poti sem bil pognan vanje, vržen v vrtilinec čudnih, zamotanih razmer. Pa zopet po čudnih poteh in načinih vržen z njih drugam, v druge, še bolj zamotane, še bolj težke. Pa morda brez koristi zame? Za moje delo? Za moje uspehe? Daleč proč od tega! Ravno nasprotno! Da, gospod profesor, prav imaš! Vse, kar se na svetu zgodi, je vse prav!

V te misli zatopljen sem se 24. avgusta jutraj bližal po trintridesetih letih kot nov zelenec, po B & O. železnici mestu Clevelandu, naši ameriški Ljubljani.

Pred trintridesetimi leti me je čakal na postaji Rev. August Dietz, kaplan, župne cerkve sv. Mihaela v Clevelandu, kjer je župnikoval slovanski generalni vikar, poznejši pomožni škof, Rev. Josip Koudelka, Čeh, ki me je sprjel kot oče z objemom in ljubeznijo v svojem župnišču.

Danes? "Pozdravljeni p. Zakrajšek!", začujem za seboj znani glas mojega dobrega prijatelja, nekakega župana ameriške Ljubljane, Mr. Grdine, ko sem stopil iz vlaka in šel za čim nosačem, ki mi je nesel moje kovčke na postajo.

"O pozdravljeni, Mr. Grdina!" In segla sva si po dolgih letih zopet vesela in srečna v roke.

(Dalje prih.)

OBNOVITE svojo naročnino tekom te kampanje, da tako glasujete za enega ali drugega kandidata!

Listen to and Advertise over

PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO Folk Songs and Music Tamburitzna Orchestra

Station WHIP, Every Saturday 3 to 4. 533 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

FARMA NA PRODAJ

Prodajam po nizki ceni dobro idočo farmo 80 akrov, in sicer zato, ker sva stara oba, žena in jaz, in brez družine. Na farmi je 50 akrov zemlje za orati, 30 akrov pašnikov ter zraven 6 akrov hrastovega gozda. Na njej je hiša z devet sobami, hlev s konji in živino, dva kokošnjaka, dva svinjaka ter prostor za orodje. Farma leži v sredini Illinoisa, med dvema mestoma, vsako po 5 tisoč prebivalcev; bližju je šest velikih premogorov. Do sole je pol milje ter cesta je tlakovana. Prodajam za živino in orodjem, ali pa brez tega. Pojasnila daje lastnik John Novak, R. R. 7, Carlinville, Ill.

Pregleduje oči in predpisuje očala 23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST
1631 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. jutraj do 8.30 zvečer.

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

Stari gospod Piškav se je bil tega popoldne ravno s svojega sprehoda vrnil in je v svoji zgornji sobi sedeč mirno vlekli iz svoje dolge pipe. Na mizi je stala steklenica vina in prazna kupica zraven kopic razmetanih bukev. Soba ni imela nobene lepote, in ko bi ne bilo velikanske z bukvami založene omare, na kateri so vse križem stale male in velike posode iz stekla in drugega blaga, prazne in "z belimi, rdečimi in črnimi vodami napolnjene", kakor je pravila Krivčevka, bila bi skoro prazna.

Stene so bile gole, samo tam omari nasproti je visela podoba, na platno naslikana mlada ženska. Krivčevka je menila, da je to Mati Božja in to ji je še nekaj tolažilo srd, da gospod nima ne molka za roženkranc niti "bridke martre" v svoji izbi. V tej sobi je torej sedel gospod s Poleska, ko je nekdo nerodno na vrata potrkal. Nevoljno se je staremu premarčilo čelo, kajti ravno zdaj mu je bilo posebno neljubo, da bi ga kdo motil. Ali preden se je oglašil, odprla so se vrata počasno in v sobo stopi — sključena postava, Martinek Spak.

Bil je Martinek v tem trenutku svojega imena popolnoma vredn, kajti res je bilo na njegovem obrazu nekaj spačjega, vražjega brati. Stopil je pred starega sicer čudno v dve gube zvit, ali nikakor ne z isto spoštljivostjo in boječo pohlevnostjo, s katero se nižji človek bliža višjemu; temveč v svetlem njegovem očesu je sijala neka divja iskra in okrog ust se je videl zaničevalen smehljaj.

"Kaj hočeš zopet?" vpraša stari in vstane s stola.

"Jaz sem pač vedel, da ne pridem prav, kadar se pridem. Ali tako vprašati sina uboge Majdalene, to ne gre," odgovori deseti brat in še bolj ustne raztegne. "Svoje rojstvo zastavim — in sam Bog ve, kako grozno bi neki gospod rad, da bi to stavo izgubil, ko bi bilo mogoče, he! he! kaj ne? — svoje rojstvo zastavim, da pred toliko leti, kolikor jih jaz štejem v življenju, kar ga je poštenega mestnega in potepinskega, — ne bi bila uboga Majdalena Strigova verjela, da bo doktor Peter Kaves nekoga, ki ga tačas še ni bilo na pozemskem svetu, tako malo prijazno sprejel."

"Ne vem, kaj čvekaš, tu vzemi pa pojdi!" pravi gospod Poleščan in mu porine nekaj tolarjev.

"Ne veste? I, kaj kratke pameti bi bili! Saj je že dolgo tega, kar sem vam vse to skazal in če hočete, bom vam danes še enkrat. Ali danes nisem prišel brnjat, ampak kupčevat. Kar ste ondukaj na mizo vrgli, to ni zadosti. Človek ima tudi svoje večje potrebščine, čeprav hodi okoli kakor potepin, česar mu ne bi bilo treba, ko bi nekateri ljudje bili ljudje."

Stari je bil obledel. Usedel se je na stol in glavo podprl. Precej pak se je zopet pokoncu sklonil in dejal nekaj prijazneje: "Zakaj mi ne daš miru? Pojdi, da te videl ne bom, in dobil boš, da boš pošteno živel. Povedi, koliko hočeš; vse boš imel, samo pojdi iz tega kraja; daj mi pisma, z zlato je plačam. Saj veš, da se te lahko iznehim, sodniji te bom prepustil —"

"O kaj še!" — zakrohoče Martinek — "papir je v mojih rokah, ta bo varoval me-

ne, vas ne. Zdaj ponujate denarja, ali moja mati je v nadlogi umirala, kje je bil tačas vaš denar? Ne boste se me iznebili, ne; vem, da imate ondile nekaj, ki bi me spravilo tjakaj, kjer je ona, ali tudi jaz imam takega mačka (pokaže samokres izpod srajce), tako za samo brambo ga nosim, ker vem, da se včas čudeži lahko gode. Živeti pa jaz ne morem niti nočem drugače, kakor sem se privadil. Ko bi vas bil popred našel, morda bi se bilo naredilo, zdaj je proč. Pa vendar, da ne boste rekli, da sem prišel samo nagajat in neljubih spominov buditi, zato vam prodam tole popisano plat. Glejte, tu se govori o nečem, kar bi vašemu Marijanu v eni noči sive lase napravilo, ko bi izvedel, da mu je grdi capin, katerega samo po strani pogleduje in zasmehuje, celo po krvi bližji, kakor kdo misli razen vas in mene. Koliko mi daste zanj?"

Gospod Piškav se stegne in pogleda. Moral je pisanje spoznati, kajti segel je hitro po njem. Ali Martinek ga ravno tako naglo odtegne in pravi: "O, ne tako! Vidite, da nisem tako hudoben, če sem ravno znorele matere sin. Dve sto križatih in nič več vam ne bo preglavice delalo, da ste kdaj poznali Majdaleno Strigovo. Ali drugače ne ko iz rok v roke."

Molče gre stari do omare, izvleče vrečico in jo dene na mizo, potem pa hlastno pograbi listino.

"Zdaj se boste oddehnili! Morda vam bo še mogoče utajiti, ko bi se kdaj prigodilo, da bi jaz hotel kaj trdit, kar bi vašemu Marijanu malo časti delalo, morda, ha! ha!"

Rekši spravi vrečico pod srajco. Staremu se je moral neki spomin zbuditi, ki ga je vsega prevzel; zakaj zginila je topa mrkllost z njegovega obličja, tresel se je na vsem životu in glas je bil mehkejši, proseč, ko je dejal: "Sin! —"

Deseti brat se pretrese pri tem ogovoru. "Sin! Pusti me, naj umrjem vsaj v tem miru, umri bom kmalu. Ne onečasti mene in Marijana in — sebe! Daj še drugo iz rok, kar imaš v rokah, da ne bo pričalo o nekdanjosti —"

"Priče so zmerom dobre, nekaj moram imeti od matere za spomin, od nesrečne matere," ugovori zamolklo Martinek.

"Pusti to življenje," pravi dalje stari, "pojdi v druge kraje, jaz te bom preskrbel, samo da sin ne izve, da —"

Dalje ni mogel govoriti. S tresočo roko nalije kupo in jo desetemu bratu porine. Ze je Martinek z eno roko segel po pijaci, z drugo pod srajco, kamor je bil prej skrivil zavita pisma.

"Zarotim te za ljubezen tvoje matere —"

"Ljubezen!" — krikne Spak in zopet se mu oko divje zabliksa — "ljubezen, ne ne, ljubezni vi niste imeli, ne iskrene! Obno-rela je! Ne dam, ne pijem iz te kupe, morda je kaj takega v nji, kar je njen stric pil, ker mu je doktor Kaves piti dal!"

Rekši se obrne in izleti iz sobe ko burja.

Na smrt bled in zelen strmi stari gospod za njim in ustnice trepečejo: "Tudi to ve!"

(Dalje prih.)

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

BUTLEGERSTVO Z MESOM

London, Anglija. — Tukajšnje oblasti so prišle na sled novi vrsti butlegerstva, namreč z mesom. Ugotovilo se je namreč, da nekateri mesarji skrivaj koljejo živino, s čimer se izognejo vladni kontroli nad mesom. Kazen za tako tihotapstvo pa je stroga, namreč do dve leti zapora in \$2000 globe.

NEGA DRSAK

Drsalke je treba po vsaki uporabi izvolneno ali pleteno cunjno dobro obrisati in posušiti. Nato jih je namazati s kapljo lanenega ali tudi brez-kislinskega strojnega olja. Hranimo jih na suhem. Tudi vijake i. t. d. je treba od časa do časa namazati z oljem. Posebno skrbno je ravnati s poniklanimi drsalkami, kajti čim se pojavi na njih pega rje, jih bo sledilo še več.

KRALJEVSKI STROKOVNI UČENJAK

Italijanski kralj in cesar Viktor Emanuel III. je po italijan-

skem poslaniku v Parizu izročil francoski znanstveni akademiji 18. snopič svojega znanstvenega dela "Corpus numorum italicorum".

Kralj Viktor Emanuel je priznan poznavalec novcev. Ima dragoceno zbirko okrog 95.000 novcev. Kraljevo strokovno delo o novcih v Italiji je edino te vrste.

25 LET S KROGLO V SRCU

Prokurist Hans W iz Hannovera v Nemčiji je bil v januarju 1916 kot 18 letni prostovoljec pri ulancih na nočnem patroljenem pojezdu na Poljskem. Rusi so patroljo opazili in so začeli nanjo streljati s šrapneli. Drobec izstrelka je W. zadel v srce.

Več mesecev je ležal v vojnem lazaretu, rana se je dobro zacelila, toda zdravnikom ni uspelo, da bi mu kroglo potegnili iz nje. Prebila je srce in prirasla nanj. Bivši ulanec nosi zdaj že 25 let kroglo v srcu, ki mu pa ne povzroča nobenih težav.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih si lahko naročite lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet", ali za iste obnovite naročnino.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
Colorado Springs, — M. Kapsch.
Crested Butte, — Martin Tezak.
Denver, — G. Pavlakovich.
Leadville, — Math Jannik, Miss Mary Klun.
Pueblo, — Josephine Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
Aurora, — Mary Fajfar.
Bradley, — Math Stefanich.
Chicago, — Jožef Fajfar.
Joliet, Rockdale in Lockport, — John Kramarich.
La Salle, — Anton Strukel.
North-Chicago-Waukegan, — Gabriel Drašler, Frank Ogrin in Andrew Košir.
Oglesby, — Frank Jerin.
Ottawa, — Mrs. Katherine Bajuk.
Pullman, — Martin Golobich.
Standard, Granville, — Joseph Breagar.
So. Chicago, — Ant. Bakse, C. Gernek, Mrs. Agnes Mahovlich.

INDIANA:

Indianapolis, — Louis Androjna.

KANSAS:

Franklin, — John Dobravec.
Kansas City, — Peter Majerle in Joseph Kostelec.

MICHIGAN:

Ahmek, — Mrs. J. Hribljan.
Detroit, — Steve Potočnik.
Harrieta, Boon, Caddillac in okolica, — Mark Badovinac.
Calumet, — Jos. Sustarsich.
Iron Mountain, — Frank Richtarsich.
Manistique, — Anton Krašovec.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
Biwabik, — Mrs. Mary Delak.
Chisholm, — Frank Laurich.
Ely, — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth, — Johana Kastelic, Antonia Nemgar.
Gilbert, — Frank Ulčar.
Greaney, — Katarina Kochevar.
Hibbing in okolica, — Joe Zaic.
Keewatin, — Mary Kolar.
Leoneh in Spruce Location, — Anton Pene.
New Duluth, — M. Spehar.
McKinley, — A. Hegler.
Rice, — Rev. John Trobec.
Sauk Rapids, — John Burgstaler.
Soudan, — Frances Loushin.
Virginia, — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte in Walkerville, — Mary Kotze

OHIO:

Barberton, — Frank Smole.
Bedford, — Frank Stavcc.
Bridgeport, — L. Hoge.
Cleveland, — Za Collinwood, St. Clair pri Sv. Vidu in okolico, Euclid in Nottingham, je zastopnik Mr. John

Prisel. — Za Newburg in okolico Mr. J. Resnik, Rev. J. J. Oman in Anna Gliha.

Euclid in Nottingham in okolica, — Matilda Ropert.
Conneaut, — Angela Berus.
Lorain, — Justina Paul.
Girard, Niles, Youngstown in vsa okolica, — John Dolčič.
Petersburg, — Mary Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa, — Ant. Habich.
Beading, — Nikolaj Simonich.
Bessener, Nikolaj in okolica, — Frank Kokal.
Bradock, — Joseph Lesjak.
Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Beading in Sygan, — Mary Useničnik, Bulger, — S. Jenko.
Burgetstown, — John Pintar.
Cairnbrook, — Angela Statkovič.
Farrell, — Anna Lumpert.
Forest City, — Mrs. Mary Grum.
Homer City, — Pavel Novosel.
Houston, — Michael Tomšič.
Imperial, — John Jannik.
Johnstown, Cenemaugh in okolica, — Matt Ključevšek.
Lawrence, — Carolina Rosman.
Morgan, — M. Dernovšek.
Pittsburgh, — Jos. Bahorich, Mrs. Mary Cadonič.
Steelton, — Doroteja Dermeš, Ana Lopert.
Strabane, Canonsburg in okolica, — Anton Tomšič.
Moon Run, — Jacob Drašler.
Olyphant, — Mary Zore.
St. Marys, — M. Aufderklam.
Vanding, — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield in Owen, — Jos. Rakovec.
Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee in West Allis, — Mrs. Rose Deželan.
Sheboygan, — John Udovich, in Marie Prislund, Johana Mohar.
Willard, — Frank Perovšek in Ludvik Perušek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Konšt. Podlesnik in F. Rosenstein.
Rock Springs, — Ursula Ivsek.

MISSOURI:

Harviel, Neelyville, Naylor in Poplar Bluff, — John Breznik.

PO RAZNIH DRŽAVAH:

Fontana, Calif. — Joe Skubic.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Stefan Horvath.
Little Falls, N. Y. — Amalia Furlan.
Brooklyn in New York, N. Y. — Anton Anžlovar.
Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihter.
Helper, Utah, — A. Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.

Pisano polje

J. M. Trunk

Pri "Proletarcu" se vrlo zanimajo, če se papež zgane, ali če je pri nas imenovan kak škof. Papež dela nekaj za mir. Pravijo, da ne bo naredil ništa, ker je kot kardinal Paccelli slabo odrezal pri Čehih, Poljakih in vsaj papeštvo slabo odrezalo na Primorskem. So pač sodbe, upanja na mir pa niti jaz nimam dosti, dokler bi se ne napravila črta: Gdansk - Trst, in bi se ne reklo: Od tu naprej vse roke proč. Bomo videli.

Da noben slovenski duhovnik ne more dosti kaj postati, jim teži srce. Socialistu radi nenapredovanja duhovnikov. Um? Ni ravno tako hudo, ker imamo le menda tri poljske škofe in enega češkega, vsaj prej smo imeli nekaj slovenskih. Jaz nimam pomislekov radi irskih škofov, res pa mi ni po volji, da se pogostoma Irci postavljajo, kakor bi bili edini katoličani v Ameriki. Ako sem jaz "napredoval le v najvišje hribe," je tudi meni prav, pomagati pa ne morem, če "Proletarcu" ni prav, da "se navdušujem med hribi za ruski panslavizem," če je le — ruski, ker rad bi imel, da bi panslavizem obsegal vse Slovane, tudi vse socialiste, ako jim je za življenje.

Vidim v "Napreju" nekaj "Oklic," ki vsebuje zahteve slovenskega ljudstva in pozivlja na novo stranko delavnega ljudstva. Zoper posamezne točke programa nihče ne bo ugovarjal in le želel, da bi se izpeljale, ako jih je mogoče uresničiti. Ker pa je vse naprejeno zoper to, kar faktično danes obstaja, se bojim, da bi utegnulo priti le do podrtij, pozidalo bi se pa bore malo.

Kadar so moči slabe, je treba zbrati vse moči, to je naravno. Pri takih prilikah se apelira na vse "brez ozira na politično in versko prepričanje," kakor se glasi ta tehnični izraz. Tudi "Oklic" ima to zahtevo. Oni, ki so podpisali utegnejo biti močno komunističnega in socialističnega duha, program pa je dober, in naletim tudi na podpis dveh duhovnikov. Ako gre za program, bi ga podpisal tudi jaz.

Pokazavajo na dr. Mačka. Frav. Iz srca bi želel, da bi tudi Slovenci dobili, kar so si priborili Hrvatje, in da bi prišlo do blagodejnega sporazuma, mesto da bi trajal prepir brez konca. Ampak dr. Maček je nekaj poslal papežu, in on sam in hrvaški narod je nominalno katoliški. Pa je že ogenj v strehi in izraz "brez ozira na versko prepričanje," je takoj spval po vodi. Se poznamo. Kadar je vse šibko, ko nebogleno dete, se govori "o zasebnem verskem prepričanju," in se blesti, "brez ozira na versko prepričanje," ampak kaži le količjak tega verskega prepričanja, že šibko dete te ubriše, in ko postane iz deteta mož, hrust... (Glej Rusijo, Španijo, Mehiko...) pride nad te kar s sekiro, če se le pokrižaš. Poznam in bi ne podpisal.

Za dogodke, ki se vršijo, ali kakor utegnejo slediti je odločilno duševno ali psihološko razpoloženje, ki prevladuje, ali je vsaj v večjih krogih. Pri opazovalcu med Bolgari naletim: "The communist course, finds a potent ally in Pan-Slav mysticism. Russia is still the Big Brother, ever ready to rescue the little Slavs from their oppressors." Vrlo značilno. Komunistični krogi bi bili med Bolgari tudi malo panslavistični. Izgleda, kakor bi bil panslavizem radi tega za žabe, ker diši po komunizmu. Res proglašajo koga za boljševika, ako cikne na panslavizem. Upam, da se komunizem preživljuje ampak če s komunizmom izpade tudi vsak razsoden in potreben panslavizem, bo marsikaj izginilo. Povprečni Slovan noče slišati o nobenem panslavizmu, well, drug za drugim gre v razred — hlapčev.

Se bolj značilna je o bolgarskih komunistih (kmetje so izjavili: vsi smo komunisti...) druga opazka. Ti komunistični kmetje, ki imajo posestva (opazovalec pravi, da so "well-to-do peasants...") so rekli, da bodo, ko komunizem pride, šli v Šofijo in vse pobesili... Izgleda, da so s tem Bolgari le pokazali, da so tu di precej še — Slovani, ker žal, le Slovan je tako kratko pameti, da misli, da bo vse dosegel, če bo vse porušil. Komunizem je zmota, katere mora vsak odkloniti, ampak tudi strah pred komunizmom je pri pametnih Slovanih opravičen, ker "komunistična restitev" se kaže najprej v rušenju. "We will hang all the ministers..."

NEMŠKI BOGATAŠ IZGUBI DRŽAVLJANSTVO

Berlin, Nemčija. — V uradni nem listu je bila zadnji nedeljek objavljena odredba po kateri je Fritz Thyssen izgubil nemško državljanstvo. Ta mož je bil svoječasno eden najbogatejših v Evropi ter lastnik velika industrijska podjetja ob Renu. Ob času, ko se naziji borili za kontrolo nad Nemčijo, je bil on njihov podpornik in jih zalagal z denarjem. Kot industrijski magnat pa je pozneje prihajal čimdalje večja navzkrižja z nazijskim socializacijskim programom, dokler ni dosegel napetost takega viška, da bo najborno varno, ako se umakne. Tako je v resnici meseca novembra pobegnul preko meje v Švicco. Njegova podjetja ob Renu mu daljujejo z obratom, pod nazijskim nadzorstvom, seveda.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3217
CHICAGO, ILL.

Tiskarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.
Poskusite in prepričajte se!

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGO
Louis J. Zefran
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!
— Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in ženitovanja.
Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmjerne.

SPRETNNA KUCHARICA
nova velika kuharska knjiga. — Navodilo, kako se kuhajo dobra in okusna jedila.
Vsebuje 248 strani in je lepa v platno vezana knjiga.
STANE S POŠTINNO VRED
\$1.50
Naročite jo od
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois